

**Аннотация к программе по родному (чувашскому) языку в 5-9 классах
(основное общее образование)**

Предмет	Родной (чувашский) язык
Класс	5-9 классы
Срок реализации программы	5 лет
Количество часов	5 класс – 3 часа в неделю 6 класс – 3 часа в неделю 7 класс – 2 часа в неделю 8 класс – 2 часа в неделю 9 класс – 2 часа в неделю Итого за учебный год: 5 класс – 105 часа 6 класс – 105 часа 7 класс – 70 часов 8 класс – 70 часов 9 класс – 68 часов
Соответствует	Федеральному государственному образовательному стандарту основного общего образования
Учебники	1. Чăваш чĕлхи: 5-мĕш класс валли / Л.П. Сергеев, Е.А. Андреева, Г.Ф. Брусова. – Шупашкар: Чăваш кĕнеке изд-ви, 2014. – 239 с.: ил. ISBN 978-5-7670-2255-7 2. Чăваш чĕлхи: 6-мĕш класс валли / Л.Г. Петрова, Ю.М. Виноградов – Шупашкар: Чăваш кĕнеке изд-ви, 2014. – 223 с. ISBN 978-5-7670-2231-1 3. Чăваш чĕлхи: 7-мĕш класс валли / Ю.М. Виноградов, Л.Г. Петрова, – Шупашкар: Чăваш кĕнеке изд-ви, 2016. – 223 с. ISBN 978-5-7670-2466-7 4. Чăваш чĕлхи: 8-мĕш класс валли / Ю.М. Виноградов, А.С. Егорова. – Шупашкар: Чăваш кĕнеке изд-ви, 2018. – 223 с. ISBN 978-5-7670-2732-3 5. Чăваш чĕлхи: 9-мĕш класс валли. / Ю.М. Виноградов, А.С. Егорова. – Шупашкар: Чăваш кĕнеке изд-ви, 2020. – 224 с. ISBN 978-5-7670-12909-9
Составители	Тимофеева Г.В.
Цели	Вĕрентŷ предмечĕн тĕп хаклавĕ Чăваш чĕлхи кашни чăваш сыннишĕн тăван чĕлхе, амăшĕн чĕлхи пулса тăрать. Тăван чĕлхе пулăшнипе кашниех мĕн ачаран хăй таврашĕнчи тĕнчене ăнкарса пырать, пурнăç пулăмĕсене ăнланма, ăс-хакăльне ўстерме вĕренет. Тăван чĕлхене пĕлни ытти чĕлхесене вĕренме, çавна май ытларах пĕлу илме пулăшать. Тăван чĕлхене вĕренсе шукул ачи хăйĕн пĕлĕвне ўстерсе пырать, чĕлхе саккунĕсемпе паллашни ăна тĕрĕс шухăшлама вĕрентет. Унпа пĕрлех вĕренекенсен калаçавĕ тата çыру хăнăхавĕ аталанать, пĕтĕмĕшле культура шайĕпе тавра курăмĕ ўсет, анлăланать. Тăван чĕлхен воспитани тĕллевлĕхĕ пысăк: чĕлхемĕр çамрăк ăрăва тивĕçлĕ шайра пăхса ўстерме пулăшать, еçe хăнăхтарать, тĕрлĕ информаци çăл куçĕпе усă курма вĕрентет.

	<p>Предметн тӗп тӗллевӗсемпе задачисем:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вӗренекенӗн калаҫавӗпе ҫырӑвне аталантарасси тата тӗрӗс те илемлӗ вулама хӑнӑхтарасси; - вӗренекенӗн калаҫавне тӗрӗс йӗркелесси; - вӗренекене сӑмахсемпе вырӑнлӑ та тирпейлӗ усӑ курма вӗрентесси тата унӑн лексикине пуянлатасси; - вӗренекенӗн логикӑллӑ шухӑшлавне аталантарасси; - вӗренекене фонетика, лексика, грамматика никӗсӗсемпе тата чӗлхе наукин тӗп ыйтӑвӗсемпе, чӗлхен общество пурнӑҫӗнчи вырӑнӗпе паллаштарасси; - орфографипе пунктуаци хӑнӑхӑвӗсене ҫирӗpletесси; - уроксенче ачасен ҫыхӑнулӑ калаҫавне аталантарасси; - тӑван чӗлхене юратма, чӗлхе урокӗсенче илнӗ пӗлӗпе ӗлӗмрен пурнӑҫра, ӗҫре усӑ курма хӑнӑхтарасси; - грамматикӑн кашни темине вӗрентнӗ чух вӗренекене литература чӗлхин ҫирӗпленнӗ нормисемпе паллаштарасси, пуплеве ҫав нормӑсене пӑхӑнса йӗркелеме вӗрентесси
Основные разделы рабочей программы	<ol style="list-style-type: none"> 1. Личностные, метапредметные, предметные результаты 2. Вӗренӗ предметӗн содержанийӗ 3. Тематика планӗ (кашни темӑна сехетсемпе уйӑрни).
Форма промежуточной аттестации	<p>Промежуточная аттестация проводится в конце учебного года <i>в форме выставления годовой отметки успеваемости (ГОУ) по учебному предмету на основании текущего контроля по учебным четвертям соответствующего учебного года</i></p>

**Аннотация к программе по родной (чувашской) литературе в 5-9 классах
(основное общее образование).**

Предмет	Родная (чувашская) литература
Класс	5-9 классы
Срок реализации программы	5 лет
Количество часов	<p>5 класс – 2 часа в неделю 6 класс – 2 часа в неделю 7 класс – 2 часа в неделю 8 класс – 2 часа в неделю 9 класс – 2 часа в неделю Итого за учебный год: 5 класс – 70 часов 6 класс – 70 часов 7 класс – 70 часов 8 класс – 70 часов 9 класс – 68 часов</p>
Соответствует	Федеральному государственному образовательному стандарту основного общего образования
Учебники	<p>1. Тӑван литература: вӗренӗпе вулав кӗнеки. 5-мӗш класс валли / Н.Г. Иванова ҫыrsa-пухса хатӗрленӗ. – Шупашкар: Чӑваш кӗнеке изд-ви, 2019. – 271 с. ISBN 978-5-7670-2813-9</p>

	<p>2. Тăван литература: вĕренÿпе вулав кĕнеки. 6-мĕш класс валли / Н.Г. Иванова ҫырсă-пухса хатĕрленĕ. – Шупашкар: Чăваш кĕнеке изд-ви, 2017. – 287 с. ISBN 978-5-7670-2666-1</p> <p>3. Тăван литература: вĕренÿпе вулав кĕнеки. 7-мĕш класс валли / Н.И. Степанов а , П.Н. Метин пухса- ҫырсă хатĕрленĕ. – Шупашкар: Чăваш кĕнеке изд-ви, 2019. – 319 с. ISBN 978-5-7670-2830-6</p> <p>4. Чăваш сăмахлăхĕ: 8-мĕш класăн вĕренÿпе вулав кĕнеки / В.П. Станьял, Е.А. Майков, О.А. Вишнева ҫырсă-пухса хатĕрленĕ. – Шупашкар: Чăваш кĕнеке изд-ви, 2019. – 319 с. ISBN 978-5-7670-2831-3</p> <p>5. Чăваш литератури: учебник-хрестомати. Вăтам школăн 9-мĕш класĕ валли / В.П. Никитин (Станьял) пухса-ҫырсă хатĕрленĕ. - Шупашкар: Чăваш кĕнеке изд-ви, 2014. – 335 с. ISBN 978-5-7670-2209-0</p>
Составители	Тимофеева Г.В., Филиппова В.А.
Цели	<p>Предметăн тĕп тĕллевĕсемпе заҫахисем:</p> <ul style="list-style-type: none"> - литература несĕлĕсене, жанрĕсемпе вĕсен тĕсĕсене пĕрлештерме май паракан сăлтавсене, уйрăмлăхсене курма, вĕсем пĕтĕмĕшле системăна кĕнине аңланма вĕрентни; - литература тĕнчине ытларах пĕлме, вĕсен хушшинчи ҫыхăнусемпе хутшăнусене асăрхама, ҫак тĕллевсемпе сăнавсем тумă вĕрентни; - ачана ҫĕнĕ пĕлÿ «группа», пухма, ҫак ёҫре пуҫаруллă пулма хавхалантарни, пĕлÿ шырас ёҫре тĕллевлĕн, план тăрăх туса пыма хăнăхтарни; - аша хывма, аспа аңланма вĕрентни, кăсăкланма хавхалантарни; - пĕтĕмлетсе евĕрлеме, ҫавна май пур пек пĕлÿсемпе тата хăнăхусемпе усă курма вĕрентни; - илемлĕ хайлавсен содержанийĕ тăрăх сăмахлă укерчĕк тумă, содержание пĕлтерĕшлĕ пайсене уйăрма, сÿтсе явма хăнăхса пыртарасси; <i>хайлав сюжетĕнчи тĕрлĕ ҫыхăнусене палăртма вĕренмелли</i> - сăнарсен хăтланăвĕсене, вĕсен шухăшĕсене, туйăмĕсене, автора мĕн хумхантарнине тарăнрах аңлантарма пултарни; - илемлĕ литературăри пулăмсен йĕрки тата сюжет шăнăрĕ хушшинчи ҫыхăнăва чухлама, ҫакна курăмлă майпа (схемăпа модель) палăртма вĕрентсе пырасси; - литература хайлавĕн чĕлхине, авторăн стиль уйрăмлăхĕсене тимлеме, пăхмасăр калама хăнăхнине аталантарасси; - литература хайлавĕн жанр уйрăмлăхĕсемпе малалла паллаштармалла, юптару содержанийĕн аллегориллĕ шухăшне аңланма хăнăхнине аталантарасси; - палăртуллă сăмаха асăрхама, унăн текстири пĕлтерĕшне аңланма пултармаллине аталантарасси; - ҫынпа ҫын хушшинчи кăткăс хутшăнусене, геройсен хăтланăвĕсене, уҫăмлă тата пытарăнчăк сăлтавĕсене аңланассине тарăнлатасси;
Основные разделы рабочей программы	<p>1. Личностные, метапредметные, предметные результаты</p> <p>2. Вĕренÿ предметĕн содержанийĕ</p> <p>3. Тематика планĕ (кашни темăна сехетсемпе уйăрни).</p>

Форма промежуточной аттестации	Промежуточная аттестация проводится в конце учебного года в <i>форме выставления годовой отметки успеваемости (ГОУ) по учебному предмету на основании текущего контроля по учебным четвертям соответствующего учебного года</i>
--------------------------------	---